

عصب - روانشناسی حیا

فرزندپروری

سید علی مرعشی

دکترای حرفه ای پزشکی

ام پی اچ بهداشت روان

دکترای تخصصی روانشناسی

عضو هیات علمی گروه روانشناسی بالینی دانشگاه شهید چمران اهواز

حیا از نظر روان تحلیلی

- بی توجهی یا توجه افراطی به نیازهای هر دوره از رشد روانشناختی انسان سبب توقف در آن دوره می شود.
- پسران در نوجوانی حالت تهاجمی و سلطه جویانه و خودرأیی و لحن آمرانه، و گاهی رفتار اوباش گونه بروز می دهند که برای بقای نسل در حیوان و انسان است.
- در این مرحله پسران میل به تسلط بر همه چیز از جمله همه زنان را دارند.
- دختران در نوجوانی حالت جذب و پذیرش و قدرت جلب توجه دیگران و علاقه به پوشیدن لباس های زیبا و آرایش و عشوه و حالات مادرانه نسبت به کودکان و مستمندان بروز می دهند.
- در این مرحله دختران میل به جلب توجه و تسخیر قلب همه مردان را دارند.

حیا از نظر روان تحلیلی

- در بزرگسالی (بلوغ جنسیتی) صفات تسلط، نفوذ، تهاجم و رهبری در مردان تعدیل شده و صفات پذیرش و تحمل را با شدتی کمتر از زنان نشان می دهند
- در این مرحله مردان دیگر میل به تسلط بر همه چیز و همه زنان را رها کرده و توجه خود را به یک زن معطوف می کنند و بقیه نیروی حیاتی خود را صرف سازندگی می کنند.
- در بزرگسالی (بلوغ جنسیتی) زنان نیز به جای صرف نیروی حیاتی برای جذب همگان تنها به یک مرد توجه کرده و بقیه نیروی خود را صرف سازندگی می کنند.

حیا از نظر روان تحلیلی

- بی توجهی به نیازهای دوره نوجوانی و یا توجه افراطی به آن باعث توقف شخصیت در این مرحله شده و شخص با وجود بالا رفتن سن وارد مرحله بلوغ جنسی کامل نمی شود و خصوصیات نوجوانی را حفظ می کند.
- توقف در خصوصیات نوجوانی: مردان خشونت طلب و دارای میل به تصاحب همه زنان
- توقف در خصوصیات نوجوانی: زنان دارای تمایل پایان ناپذیر برای جلب توجه مردان
- بیشتر فیلم ها و سازندگان لوازم آرایش و مدهای لباس و تبلیغات تجاری سبب توقف پسران و دختران در مرحله نوجوانی می شوند.
- آنها هرگز طعم عشق واقعی و قبول مسئولیت را نمی چشند و با عطش رنج آوری دست به گریبان هستند.

حیا از نظر روان تحلیلی

- مردان پیری که به مرحله بلوغ جنسیتی وارد نشده اند چون دیگر قدرت تسلط بر کسی را ندارند به شدت افسرده و عصبی می شوند
- زنان پیری که موفق به ورود به مرحله بلوغ جنسیتی نشده اند چون دیگر قدرت جلب توجه کسی را ندارند به شدت افسرده و عصبی می شوند
- هر دو نتوانسته اند پدر یا مادر خوبی باشند و استعدادهای شخصی خود را به طور کامل بروز دهند چون ذهن درگیری داشته اند
- اما زنان و مردان پیری که به مرحله بلوغ جنسیتی وارد شده و عشق منفرد خود را یافته اند همواره در کنار او آرامش دارند

حجاب تمرینی برای رشد و تعالی

- در طول تاریخ حتی در بدوی ترین قبائل پوشش زنان و مردان متفاوت بوده است
- علت اصلی آن نیازهای جداگانه زن و مرد است
- برای عبور از مرحله نوجوانی پسران نیاز به آموزش ایثار و گذشت و تحمل و سازندگی دارند
- برای عبور از مرحله نوجوانی دختران نیاز به آموزش خویشتن داری و پوشیدگی و سازندگی دارند

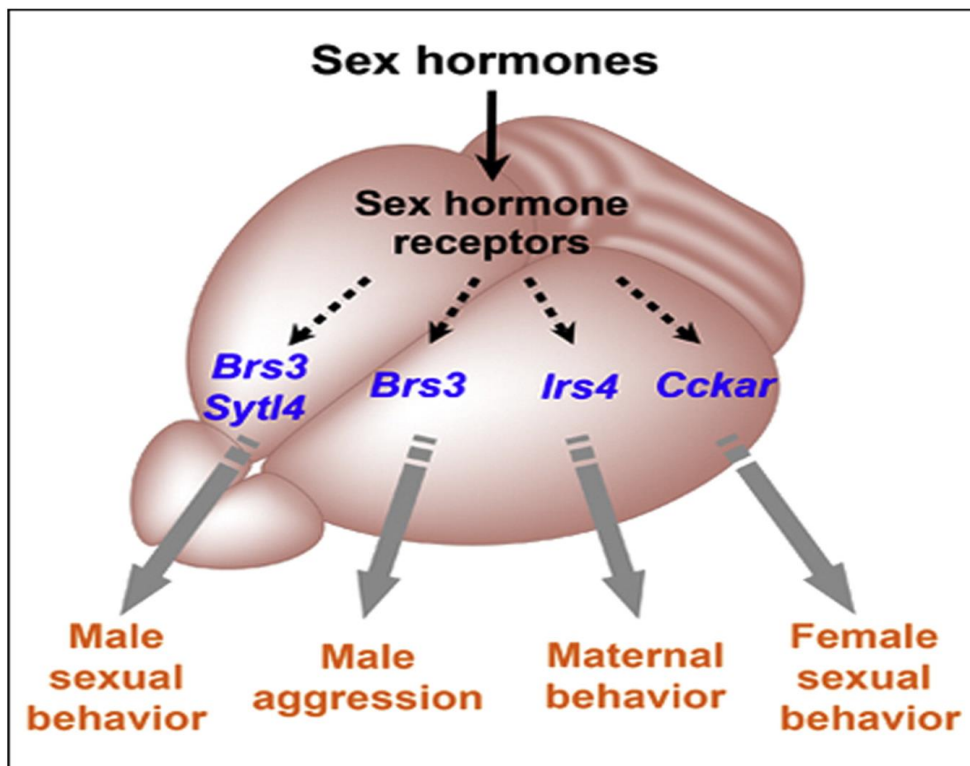
اهمیت امنیتی خانواده

- ◉ برای اینکه شخصیت فرزند انسان به صورت متعادل رشد کند نیاز به دو نوع محبت دارد:
- ◉ محبت پدرانه (محبت مشروط)
- ◉ محبت مادرانه (محبت نامشروط)
- ◉ اگر یکی از این دو محبت وجود نداشته باشد فرزندان دچار کمبودهای عاطفی می شوند
- ◉ بچه هایی که به اندازه کافی دوست داشته نشده اند نمی توانند دیگران را دوست بدارند، موجوداتی هستند بی رحم و حاضرند دیگران را برای خود قربانی کنند

اهمیت امنیتی خانواده

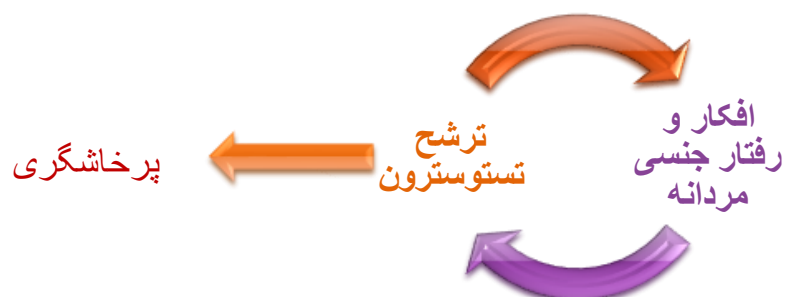
- ❶ وقتی تعداد افراد بی رحم و خودخواه در جامعه زیاد شد امنیت اجتماعی به خطر می افتد
- ❷ بنابراین حفظ خانواده برای امنیت فیزیکی و روانی و اجتماعی انسان ها لازم است

ارتباط تحریک جنسی با خشونت

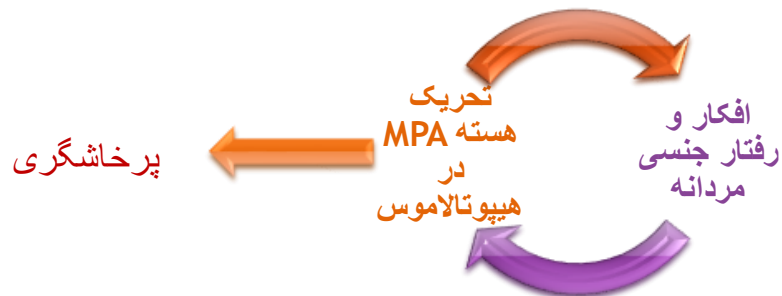

● هورمون های جنسی با اثر بر گیرنده های مختلف در سیستم عصبی سبب رفتار جنسی مردانه، پرخاشگری مردانه، رفتار مادرانه و رفتار جنسی زنانه می شوند

ارتباط تحریک جنسی با خشونت

ارتباط تحریک جنسی با خشونت

ارتباط تحریک جنسی با خشونت

این آزمایش نشان داد که تحریک بیش از حد مراکز عصبی رفتار جنسی، سبب پرخاشگری می شود

عفت چشم و ذهن و رفتار مردان چرا؟

- از نظر فروید سائق‌ها یا غریزه‌های جنسی و پرخاشگرانه هر دو از نهاد منشاء می‌گیرند و تلاش فرامن نیز در جهت مهار هر دو غریزه است. در یک نگاه تطبیقی نهاد در نظریه فروید معادل دستگاه لیمبیک در عصب - روانشناسی بوده و فرامن معادل قطعه جلوی پیشانی مغز است. دستگاه لیمبیک منشاء عصبی تمایلات و رفتارهای پایه می‌باشد که برای بقای فرد یا نسل او لازم هستند. همچنین قطعه جلوی پیشانی نیز منشاء پدیده‌هایی چون اخلاق و بازداری و خودمهارگری و خودتنظیمی است
- همانگونه که دیدیم اجزای دستگاه لیمبیک به خصوص هیپوتالاموس در تولید سائق‌های جنسی و پرخاشگرانه مراکز مشترکی را دارا هستند و این نیز دال بر قرابت و پیوستگی این سائق‌ها با یکدیگر است.
- زیلمن، هویت و دی (1974) در آزمایشی سه گروه از افراد را در معرض تماشای فیلم‌هایی قرار دادند. گروه اول فیلم جنسی بی‌پرده‌ای را مشاهده کردند. گروه دوم فیلمی پر از پرخاشگری و گروه سوم فیلمی خنثی در شرح یک گشت‌وگذار دیدند. برانگیختگی دستگاه عصبی سمپاتیک این آزمودنی‌ها از طریق اندازه‌گیری سرعت ضربان قلب و فشارخون آزموده شد. گروهی که فیلم جنسی دیده بودند بیشترین برانگیختگی سمپاتیک را پیدا کرده بودند. برانگیختگی سمپاتیک از زمینه‌سازهای پرخاشگری و خشونت است. در مرحله بعد آزمودنی‌ها به عنوان معلمانی به‌کارگیری شدند که بایستی فراگیران را به خاطر اشتباهات در معرض شوک الکتریکی قرار می‌دادند. گروهی که فیلم جنسی مشاهده کرده بودند شدیدترین شوک‌ها را به فراگیران خطاکار وارد کردند. همچنین شدت شوک اعمال‌شده با شدت برانگیختگی سمپاتیک اولیه همبستگی مثبت داشت.
- در آزمایش هلمر و همکاران (1985) تماشای فیلم‌هایی که موجب برانگیختگی جنسی می‌شوند سطح تستوسترون را در افراد جوان افزایش دادند، در حالی که تماشای فیلم‌های خشن سبب افزایش تستوسترون نشد. با توجه به اثر خشونت‌زای تستوسترون، این آزمایش نیز مؤید آن است که تحدیک جنس، عامل، دایره‌ی خشنونت است

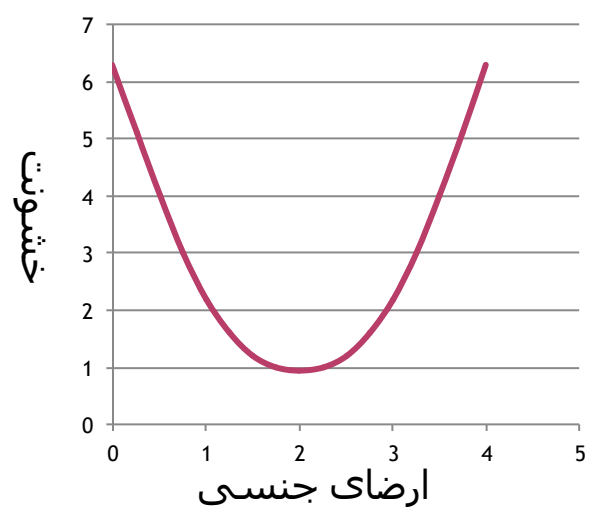
عفت چشم و ذهن و رفتار مردان چرا؟

◉ از نگاهی دیگر ویلهلم رایش (1942؛ به نقل از سیمونیان، 1382) که از پیروان فروید بود محرومیت جنسی را عامل خشونت می‌دانست. اگر فرض کنیم که محرومیت و ناکامی به طور عام می‌تواند سبب پرخاشگری شود و اگر فرض کنیم که سائق جنسی آنچنانکه فروید در اوایل می‌پنداشت قوی‌ترین سائق است یا دست‌کم یک سائق قوی است، آنگاه این نتیجه‌گیری رایش که محرومیت جنسی عاملی برای پرخاشگری است، منطقی به نظر می‌رسد. اما دیدیم که داده‌های علمی دقیق تحریک جنسی و افزایش رفتار جنسی را نیز عامل پرخاشگری معرفی می‌کنند. به عبارت دیگر مسجل است که نگاه رایش که از پیشگامان لیبرالیسم جنسی است مبنی بر آزادی وسیع رفتار جنسی خود عاملی برای گسترش خشونت است. چگونه باید این دو نتیجه‌گیری را که هر دو قابل قبول هستند، با هم وفق داد؟

عفت چشم و ذهن و رفتار مردان چرا؟

◉ به احتمال زیاد واقعیت آن است که رابطه رفتار جنسی با خشونت یک رابطه خطی نبوده بلکه رابطه‌ای منحنی است. به این معنی که رضای جنسی خیلی کم و خیلی زیاد هر دو به افزایش خشونت می‌انجامد و رضای جنسی میانه بهینه‌ترین حالت برای کنترل خشونت است. می‌توانیم دیدگاه خود را در روابط زیر و نمودار بعد از آن‌ها نشان دهیم:

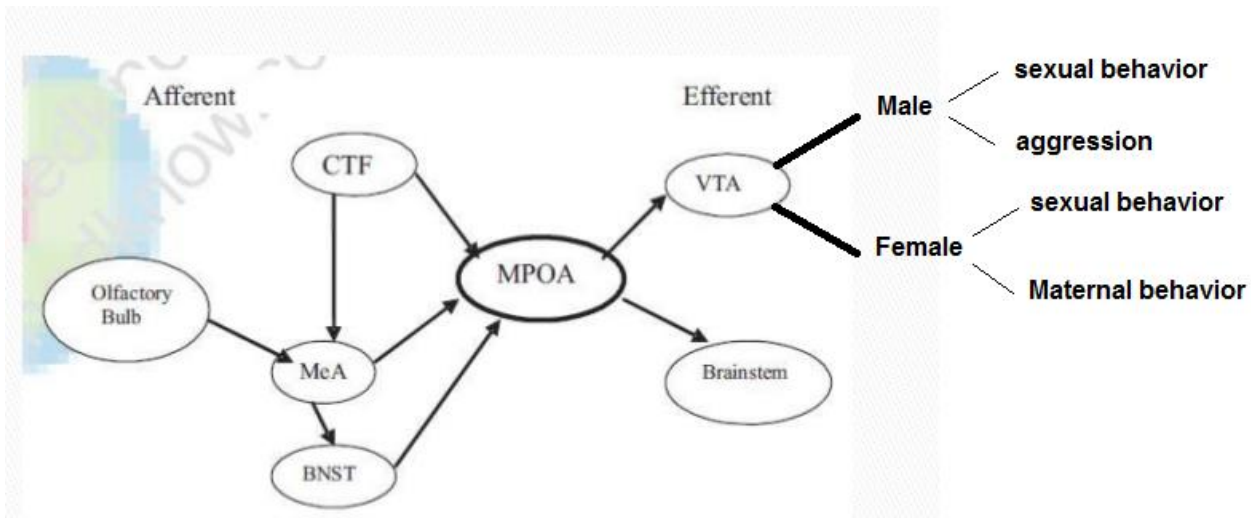
- ◉ برانگیختگی جنسی < بهره‌مندی جنسی ← خشونت زیاد
- ◉ بهره‌مندی جنسی < برانگیختگی جنسی ← خشونت زیاد
- ◉ برانگیختگی جنسی = بهره‌مندی جنسی ← خشونت کم

عفت چشم و ذهن و رفتار مردان چرا؟

● همانگونه که در نمودار بالا نشان داده شده است، هرگاه تحریک جنسی بیش از ارضای جنسی باشد و همچنین هرگاه ارضای جنسی بیش از تحریک (یا به عبارتی بیش از نیاز) باشد، شاهد افزایش خشونت خواهیم بود. تحریک بیش از ارضا را در دو وضعیت می‌بینیم: یکی در هنگام محرومیت و یکی در هنگام بمباران تحریک جنسی در فضای حقیقی و مجازی ناشی از بی‌عفتی، بی‌حجابی و چشم‌چرانی. ارضای بیش از تحریک را در وضعیتی می‌بینیم که فرد در فضای لیبرالیسم جنسی دچار افراط در رفتار جنسی شده باشد (هرچند دیدیم که به دلیل چرخه‌های معیوب عصبی و هورمونی، رفتار جنسی، خود می‌تواند عاملی برای تحریک جنسی باشد و بنابراین در فضای لیبرالیسم جنسی نیز ممکن است تحریک بیش از ارضا و گرسنگی جنسی دائمی گردد). کمترین خشونت جنسی در وضعیتی است که میزان تحریک برابر با میزان ارضا باشد، حالتی که فقط می‌توان آن را در صورت اکتفا کردن به تحریک و ارضای جنسی در چارچوب خانواده، مشاهده کرد. توضیح آنکه تمام نتیجه‌گیری‌های فوق به فرض کنترل سایر متغیرهای مؤثر بر خشونت بوده و نظریاتی در مورد اثر خالص رفتار جنسی بر خشونت هستند. همانگونه که در نمودار است، خشونت از قبیل نظریه‌ها، نشان می‌دهد که

ارتباط تحریک جنسی با خشونت

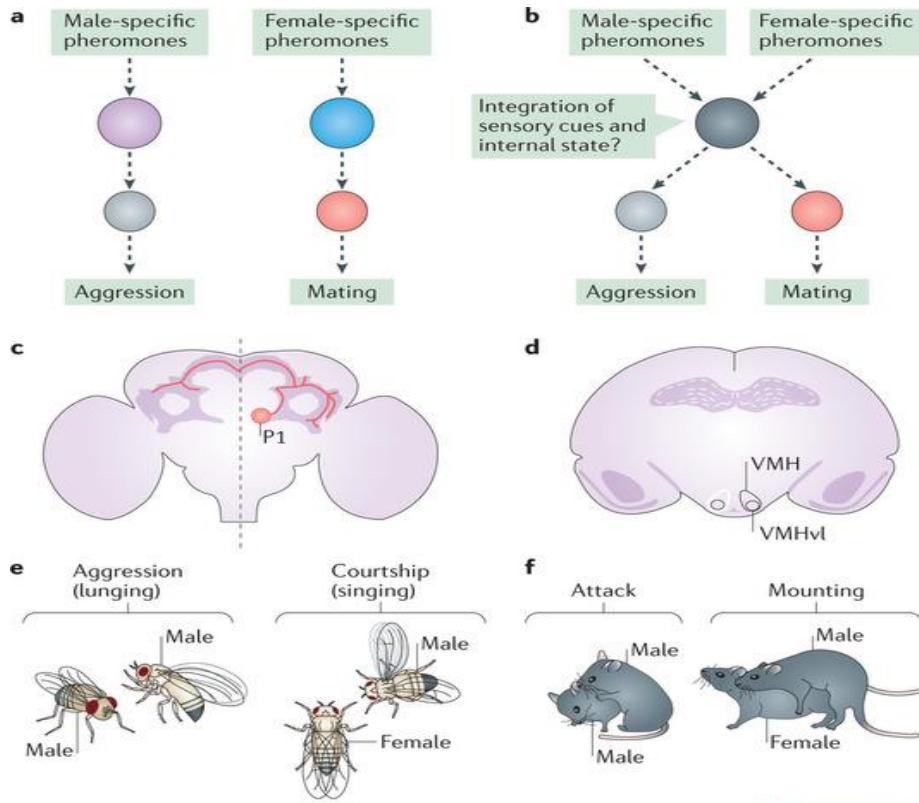

Neural Circuit of Male Sexual Behavior

CTF: Central Tegmental Field, MeA: Medial Amygdala, BNST: Bed Nucleus of Stria

Terminalis, VTA: Ventral Tegmental Area, MPOA: Medial Preoptic Area

ارتباط تحریرک جنسی با خشنونت

HOW PHEROMONES INDUCE A SEXUAL RESPONSE

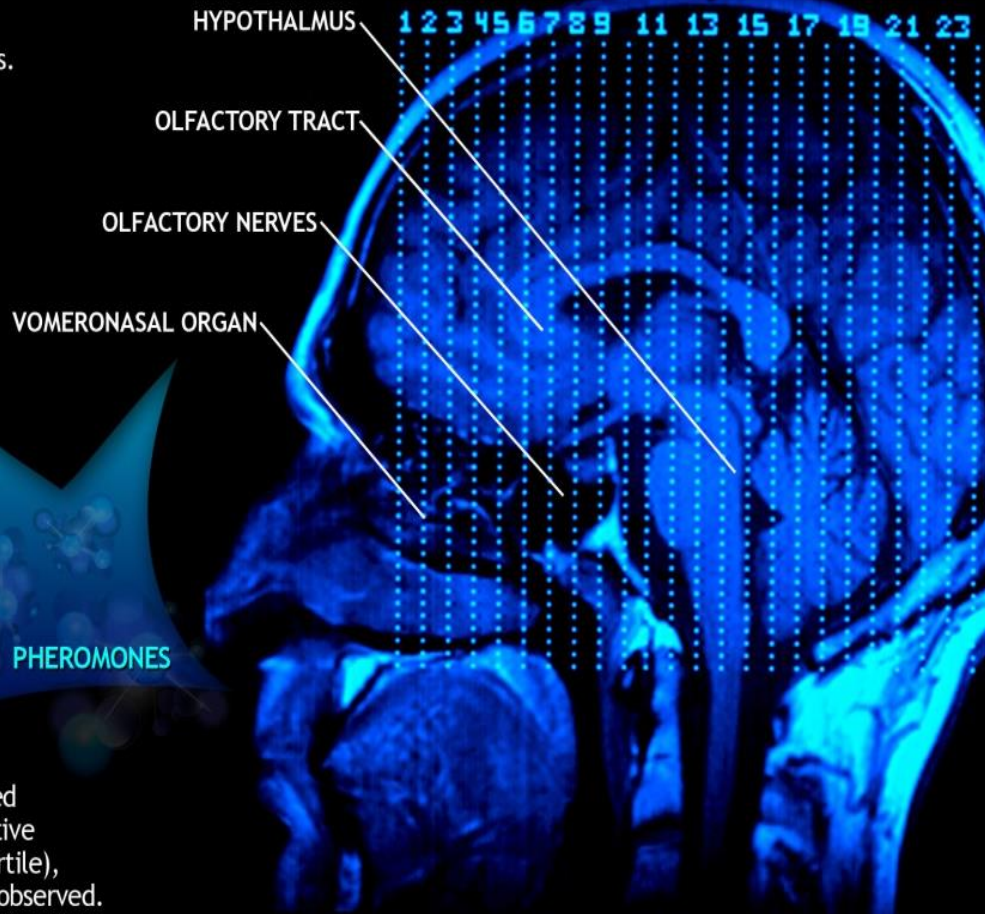
1 Glands in our armpits, genital regions, and navels a clear liquid that contains pheromones.

2 Our pheromone scent reaches the noses of women.

3 The olfactory sysem (starting with the nose) bypasses the RATIONAL brain.

4 This information is fed directly to the behavior center in a woman's brain.

5 If the information communicated by our pheromone scent is positive (i.e. this guy is healthy, fit & fertile), then a sexual response may be observed.

عفت چشم و ذهن و رفتار مردان چرا؟

- (1) از دیدگاه روانشناسی مردان با نگاه کردن تحریک می شوند و زنان با لمس شدن.
- (2) نگاه کردن و اندیشیدن به مناظر تحریک آمیز سبب می شود چرخه های معیوب عصبی و هورمونی به کار افتاده و از کنترل خارج شوند و مرد مرتکب کارهایی شود که بعداً سبب پشیمانی او گردد.
- (3) اختلاط بیهوده با زنان اثر فرومون ها را بر هر دو جنس در پی دارد.
- (4) این چرخه ها مردان را عصبی و پرخاشگر می کند.
- (5) هر چیز که مشتری داشته باشد عرضه می شود و رونق می گیرد. نگاه ناسالم مردان مشوق بی حجابی زنان و بی حجابی زنان مشوق نگاه ناسالم مردان است. اینجا نیز یک چرخه معیوب شکل می گیرد.

حجاب زنان چرا؟

(6) وقتی زنان خود را زیاد از طریق خودنمایی عرضه می کنند تمایل مردان به ازدواج رسمی کاهش می یابد (قانون عرضه و تقاضا) و مردان تمایل به تمتع جنسی از زنان بدون تعهدات مدنی پیدا می کنند. یعنی مایل هستند از زنان بهره مند شوند بدون آنکه مسئولیت هزینه های زندگی زنان و فرزندان احتمالی را بپذیرند. در این صورت زنان قربانی جلوه گری خود و شهوترانی مردان می شوند. همانگونه که در برخی جوامع اکنون زنان مجبورند فرزندان خود را بدون کمک پدر واقعی آنها بزرگ کنند. مثلاً در آمریکا به گفته خانم دکتر دایان هیلز در کتاب An invitation to health 30 درصد مردم آمریکا پدر خود را نمی شناسند.

(7) در این آشفته بازار خودنمایی زنان و تنوع طلبی مردان است که زنان به یک رقابت نافرجام با هم وارد می شوند. و برای خودنمایی بیشتر بایستی مرتباً کرامت های انسانی خود را قربانی کنند تا جائی که به برهنگی مطلق و حیوانی هم تن دهند که در مراسمات تفریحی در برخی جوامع به صورت علنی و رسمی دیده می شود. آنها همچنین برای پیروزی در این رقابت و تصاحب مردان به درخواست و التماس هم رو می آورند. در حالیکه در شرایط حفظ حجاب مردان هستند که باید التماس کنند.

حجاب زنان چرا؟

- (1) از دیدگاه روانشناسی مردان با نگاه کردن تحریک می شوند و زنان با لمس شدن
- (2) شروع تحریکات معمولاً از سوی زن و توسط خودنمایی است حتی در روابط همسران
- (3) لذا همانگونه که به زنان دستور عدم خودنمایی داده شده به مردان نیز دستور حفظ نگاه داده شده است
- (4) وقتی زنان حجاب نداشته باشند تحریک جنسی روی جامعه مردان بالا می رود. آنگاه آنها از نظر جنسی تنوع طلب شده و به همسر خود راضی نمی شوند. لذا بنیان خانواده تهدید می شود. زنان در معرض طلاق قرار می گیرند. خشونت علیه زنان در عرصه خانواده افزایش می یابد. و عدم رضایت زناشویی زیاد می شود.
- (5) در این صورت مردان مجرد که توان ازدواج ندارند به شدت تحت فشار قرار می گیرند و گاه مرتکب جنایت و خشونت علیه زنان می شوند.

حجاب زنان چرا؟

(8) مرد به طور طبیعی زنی را دوست دارد که او را به سختی به دست آورد و جذابیت های او به راحتی در اختیارش گذاشته نشده باشد. در غیر این صورت به زودی از زن دل می کند و از او سیر می شود. لذا زنان بایستی برای استحکام پیوندهای خانوادگی که می خواهند در آینده برقرار کنند پوشیده باشند و پوشیده رفتار کنند.

(9) با توجه به همه موارد فوق مشاهده می شود که حکم اسلامی حجاب تماما برای حفظ منافع زنان و امنیت روانی و جسمی و عاطفی و اجتماعی و همچنین برای حفظ احترام و کرامت انسانی زنان است که ستون فقرات خانواده ها و جامعه را تشکیل می دهند.

در نتیجه

(8)

با توجه به چرخه‌های معیوب هورمونی و عصبی مربوط به برانگیختگی و رفتار جنسی و هم‌افزائی این دو نوع چرخه و نقش سببی آنها در پرخاشگری و خشونت، نه تنها تمتع جنسی نامحدود سبب سیری جنسی نمی‌شود بلکه منجر به گرسنگی روزافزون جنسی همراه با خشونت و ناامنی اجتماعی می‌گردد. بنابراین رفتارهایی چون چشم‌چرانی مردان، جلوه‌گری زنان، بی‌حجابی، تماشای محصولات بصری هرزه‌نگاری، عادت به خودارضایی، روابط آزاد دو جنس، مقاربت-های دسته جمعی و ... و به طور کلی لیبرالیسم جنسی کمکی به تمدن بشری نخواهد کرد. از سوی دیگر محرومیت جنسی ناشی از تأخیر در ازدواج نیز ممکن است عاملی برای افزایش پرخاشگری باشد. با این توصیف نگاه افراطی و سرکوبگرانه کلیسا و دیدگاه تفریطنی لیبرالیسم جنسی، هر دو عامل گسترش خشونت بوده، اما نگاه اعتدالی یعنی ارضای جنسی در محیط خانواده و نه بیشتر حالت بهینه برای کاهش خشونت است. لذا به موازات اجتناب از لیبرالیسم جنسی بایستی تمهیدات اجتماعی برای ازدواج زودهنگام جوانان اندیشیده شود. چنین وضعیتی تنها با نگاه اسلام سازگار است که این دیدگاه را می‌توان از خلال آیات قرآن دریافت

◉ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ. إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ. فَمَنْ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ (المؤمنون/ 5 تا 7)

◉ و آنها که دامن خود را (از آلوده شدن به بی‌عفتی) حفظ می‌کنند؛ تنها آمیزش جنسی با همسران و ملک یمینشان دارند، که در بهره‌گیری از آنان ملامت نمی‌شوند؛ و کسانی که غیر از این طریق را طلب کنند، تجاوزگرند.

◉ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (الأحزاب/ 59)

◉ ای پیامبر! به همسران و دخترانت و زنان مؤمنان بگو: «جلابها [= روسری‌های بلند شبیه چادر] خود را بر خویش فروافکنند، این کار برای اینکه [به نیکی] شناخته شوند و مورد آزار قرار نگیرند بهتر است؛ (و اگر تاکنون خطا و کوتاهی از آنها سر زده توبه کنند) خداوند همواره آمرزنده رحیم است.

◉ قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ (النور/ 30)

◉ به مردان مومن بگو چشمانشان را (از نگاه به نامحرمان) فروگیرند، و عفاف خود را حفظ کنند؛ این برای آنان پاکیزه‌تر است؛ خداوند از آنچه انجام می‌دهید آگاه است.

❖ وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلَا يَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يَخْفَى مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (النور/31)

❖ و به زنان با ایمان بگو چشمهای خود را (از نگاه هوس‌آلود) فروگیرند، و دامن خویش را حفظ کنند و زینت خود را -جز آن مقدار که نمایان است- آشکار ننمایند و (اطراف) روسری‌های خود را بر سینه خود افکنند (تا گردن و سینه با آن پوشانده شود)، و زینت خود را آشکار نسازند مگر برای شوهرانشان، یا پدرانشان، یا پسرانشان، یا پسران همسرانشان، یا برادرانشان، یا پسران برادرانشان، یا پسران خواهرانشان، یا زنان همکیشان، یا بردگانشان [=کنیزانشان]، یا افراد سفیه که تمایلی به زن ندارند، یا کودکانی که از امور جنسی مربوط به زنان آگاه نیستند؛ و هنگام راه رفتن پاهای خود را به زمین نزنند تا زینت پنهانشان دانسته شود (و صدای خلخال که برپا دارند به گوش رسد). و همگی بسوی خدا بازگردید ای مؤمنان، تا رستگار شوید.

❖ وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَى مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُعْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (النور/32)

❖ و با یتیمان از میان شما و صالحان از میان عباد و ائمه شما که اگر فقیر باشند، خداوند از فضل خود آن‌ها را تأمین می‌دارد و خداوند وسیع و داناست.

تأثیر خانواده در میزان حیای دختران

- دختر، موجودی محبت طلب
- بیشتر طالب محبت از یک مرد مقتدر و با عزّت
- بی مهری پدر زمینه ساز بی حجابی و بی حیایی دختران
- تحقیر پدر توسط مادر زمینه ساز بی حجابی و بی حیایی دختران
- بد آموزی فیلم ها

حیا و روانشناسی رنگ ها

- در روانشناسی رنگ سیاه نمایانگر مرز مطلق است
- لباس سیاه صاحبان ماتم و عزا نشاندهنده فاصله بین آنها و عزیزشان و جدائی مرز زندگی شان
- سیاه، نشانگر ترك علاقه یا انصراف نهایی بوده
- نگاه به رنگ های تیره، به ویژه رنگ سیاه که بی رنگی مطلق است، تقریباً تمام رغبت ها را از بین می برد و خود به خود نظر را بر می گرداند
- نگاه به رنگ های روشن چشم را باز و رغبت مشاهده و تمرکز بردیدن را دوچندان می کند
- سیاه به معنای «نه» بوده و نقطه ی مقابل «بله» یعنی سفید است
- سفید به صفحه ی خالی می ماند که داستان را باید روی آن نوشت
- ولی سیاه نقطه پایانی است که در فراسوی آن هیچ چیز وجود ندارد

حیا و روانشناسی رنگ ها

- چادر مشکی برای مشخص کردن مرزها و حریم‌های اجتماعی
- هرکسی حق ندارد به این حریم پاك، مقدس و خصوصی وارد شود
- لذا به منزله‌ی حرمت و احترام است
- مرز ادب، کرامت، حیا و عفت است
- نشان می‌دهد که در این محدوده باید حریم را نگه داشت و به صاحب حرم با دیده‌ی احترام و ادب نگریست
- بنابراین زنی که در برابر نامحرم و در بیرون از خانه لباس سفید و رنگارنگ می‌پوشد، از ایمنی کمتری برخوردار است
- ولی زنی که چادر سیاه می‌پوشد، حداکثر ایمنی را برای خود ایجاد کرده است

سه دیدگاه در باره رابطه بین دو جنس

◉ دیدگاه افراطی: هر گونه ارتباطی با جنس مخالف، آزاد و بدون مانع است (رویکرد لیبرالیستی).

• فروید

• برتراند راسل

◉ دیدگاه تفریطی: هر گونه ارتباط و پیوند با جنس مخالف، مردود و مورد نکوهش می باشد.

• مانند دیدگاه کلیسا

◉ دیدگاه اعتدالی: نه آزادی مطلق و رها پذیرفته شده است و نه محدودیت و منع هر گونه رابطه؛ بلکه ارتباط بین دو جنس مخالف، در یک چهارچوب [Context] مشخص، تعریف شده است. ارتباط مجاز، ارتباطی است حداقلی و به دور از هر گونه انگیزه شهوی و عاطفی و رابطه ای است که در آن، نفس رابطه مقصود نباشد و نگاه دو جنس به هم، نگاه انسانی باشد و نه جنسیتی

• دیدگاه اسلام

داستان موسی (ع) و دختران شعیب (ع) در سوره قصص

- ◉ ولما ورد ماء مدين وجد عليه امة من الناس يسقون ووجد من دونهم امراتين تذودان قال ما خطبكما قالتا لا نسقى حتى يصدر الرعاء وابونا شيخ كبير ﴿23﴾
- ◉ فسقى لهما ثم تولى الى الظل فقال رب انى لما انزلت الى من خير فقير ﴿24﴾
- ◉ فجاءته احدهما تمشى على استحياء قالت ان ابى يدعوك ليجزيك اجر ما سقيت لنا فلما جاءه وقص عليه القصص قال لا تخف نجوت من القوم الظالمين ﴿25﴾
- ◉ قالت احدهما يا ابت استاجرته ان خير من استاجرت القوى الامين ﴿26﴾
- ◉ قال انى اريد ان انكح احدى ابنتى هاتين على ان تاجرني ثمانى حجج فان اتممت عشرا فمن عندك وما اريد ان اشق عليك ستجدنى ان شاء الله من الصالحين ﴿27﴾

پیام های داستان موسی (ع) و دختران شعیب (ع)

○ وجد من دونهم امرأتین **تذودان**:

- این دو دختر عقبتر از گروه مردان ایستاده اند و منتظر هستند مکان خلوت تر شود تا به سمت چاه بروند

○ قال **ما خطبکما** قالتا لا نسقی حتی یصدر الرّعاء وأبونا

شیخ کبیر **فسقی لهما**:

- نشانه شدت غیرت و تعصب ایشان نسبت به زنان با شخصیت و عقیف جامعه

○ قالتا لا نسقی حتی یصدر الرّعاء :

- کلام مختصر و مفید دختران

○ وأبونا شیخ کبیر:

- آنها برادر و یا محرمی ندارند لذا **مجبور** به کار شده اند

پیام های داستان موسی (ع) و دختران شعیب (ع)

⊙ **ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ وَقَالَ رَبِّ انِّي لَمَّا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرِ فَقِيرٍ:**

- موسی این کار را بهانه برای همصحبتی نکرد.
- پس از انجام عمل نیک درهای رحمت خدا باز است پس دعا کنیم

⊙ **فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا:**

- آمدن دختر مظهر استجابت دعای موسی (ع)

⊙ **تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ:**

- بازتابی از حیا و عفت درونی و روانی (از کوزه همان برون تراود که در اوست).

پیام های داستان موسی (ع) و دختران شعیب (ع)

❶ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا:

- حیا در گفتار و سخن گفتن
- دختران و پسران مسلمان و پاک، باید بیاموزند که در اولین برخورد تأثیرگذار با جنس مخالف، آن را با پدر و یا مادر و یا با یک مشاور آگاه و مسلمان، مطرح کنند

❷ قَالَتْ احْدَاهُمَا يَا أَبْتَ اسْتَأْجِرْهُ:

- رابطه دختر با پدر راحت و صمیمی است.
- دختر به دنبال شرایطی است که مجبور به کار مستلزم اختلاط با مردان نشود

پیام های داستان موسی (ع) و دختران شعیب (ع)

○ انّ خير من استأجرت القوی الأمين:

■ ای کنیز خدا، تو از پشتِ سرمن بیا و راه را به من بنما. من از جلو می‌روم

○ قال انی ارید ان انکحک احدی ابنتی هاتین علی ان تاجرني ثمانی حجج فان اتممت عشرا فمن عندک وما ارید ان اشق علیک ستجدنی ان شاء الله من الصالحین:

- پاداش عفت ازدواج موفق و مناسب است.
- اگر فرد با عفت پیدا شد برای ازدواج تعلل نشود.
- در شرایط ازدواج سخت گیری نشود.

داستان یوسف نمونه حیا از خدا

◉ آیه 23 و 24 سوره یوسف: «وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ: مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ؛

باز هم حیا در راه رفتن

◉ وَ لَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ ... (النور/31)
و آن طور پای به زمین نزنند که خلخال و زیور پنهان
پاهایشان معلوم شود.

حیا در کلام

...ان اتَّقِيتَنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا (الأحزاب/32)

... اگر تقوا پیشه کنید؛ پس به گونه‌ای هوس‌انگیز سخن نگوئید که بیمار دلان در شما طمع کنند، و سخن شایسته بگوئید!...

...وَ إِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَ قُلُوبِهِنَّ... (الأحزاب/ 53)

و هنگامی که چیزی از وسایل زندگی را (بعنوان عاریت) از آنان [= همسران پیامبر] می‌خواهید از پشت پرده بخواهید؛ این کار برای پاکی دلهای شما و آنها بهتر است!

حیا در نگاه

○ قل للمؤمنين يغضوا من ابصارهم و يحفظوا فروجهم ذلك ازكى لهم ان الله خبير بما يصنعون . و قل للمؤمنات يغضضن من ابصارهن و يحفظن فروجهن ... (النور/31 و 30)

حیا در پوشش

◉ وَ قَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى
(الأحزاب/33)

◉ فلا تخضعن بالقول فيطمع الذي في قلبه مرض

◉ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجَكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ
جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ ... (الأحزاب/59)

◉ و لا یبدين زینتھن الا ما ظهر منها و لیضربن بخرهن علی
جیوبھن و لا یبدين زینتھن الا لبعولتھن او آبائھن او آباء بعولتھن
او ابنائھن او ابناء بعولتھن او اخوانھن او بنی اخوانھن او بنی
اخوانتھن او نسائھن او ما ملکت ایمانھن او التابعین غیر اولی
الاربۃ من الرجال او الطفل الذین لم یظھروا علی عورات النساء،
و لا یضربن بأرجلھن لیعلم ما یخفین من زینتھن و توبوا الی اللہ
جميعاً ایھا المؤمنون لعلکم تفلحون (النور/31)

روایت خطبه فدکیه را خوانده‌اید؟

- ◉ وقتی بانوی ما حضرت زهرا س برای سخنرانی در مسجد برای احقاق حق تشریف بردند
- ◉ لاٲت خمارها علي رأسها: روسري‌شان را پوشیدند،
- ◉ واشتملت بجلبابها : و چادرشان را هم
- ◉ و اقبلت في لَمَّةٍ من حفدتها و نساء قومها: و در حلقه و میانه گروهی از زنان مؤمن به سمت مسجد حرکت کردند
- ◉ تطأ ذُيُولها : لباسشان آنقدر بلند بود که گاهی زیر پا قرار می‌گرفت!
- ◉ ما تخرم مشيتها مشيه رسول الله: چقدر راه رفتنشان شبیه راه رفتن پیامبر بود!